

KONKURRENSVERKET	
2011-09-29	
Avd	
Dnr	
Doss	Aktbil

KLAGANDE

Ricoh Sverige AB, 556228-8851
Box 1536, 171 29 Solna

Ombud: Advokat Carl Norén
Eversheds Södermark Advokatbyrå AB
Box 14055, 104 40 Stockholm

MOTPARTER

1. Karlskrona kommun Upphandlingsenheten
Serviceförvaltningen, 371 83 Karlskrona

2. Räddningstjänsten i Östra Blekinge, 222000-1255
Blekingegatan 1, 371 34 Karlskrona

3. Blekinge Museum
Borgmästaregatan 21, 371 35 Karlskrona

Ombud för 1-3: Per Mortensen
Upphandlingsenheten
Serviceförvaltningen, 371 83 Karlskrona

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Växjö's dom den 13 april 2011 i mål nr, 323-11,
325-11 och 326-11, se bilaga A

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

1. Kamrarrätten avslår överklagandet

2. Kamrarrättens interimistiska beslut den 21 april 2011 upphör därmed att gälla.

- Klaganden/ombudet
- Motparten/ombudet
- Skatteverket
- Länsstyrelsen
- Förvaltningsrätten
- Allmänna ombudet
- KonkurrensV.

- För kännedom
- För verkställighet
- För delgivning

YRKANDEN M.M.

Ricoh Sverige AB (Ricoh) yrkar att kammarrätten ska bifalla yrkandet att upphandlingen får avbrytas först sedan rättelse skett på så sätt att anbudet från Konica Minolta Business Solutions Sweden AB (Konica) inte beaktas vid utvärderingen. Till stöd för yrkandet anför Ricoh bl.a. följande. Som ett skäl till varför Konica anses uppfylla skall-kraven anger förvaltningsrätten de upphandlande myndigheternas inställning att skall-kraven är uppfyllda. Denna omständighet är överhuvudtaget inte relevant i ett tvåpartsförfarande som ett mål om överprövningen av en offentlig upphandling. Som ytterligare skäl har angivits den information som Konica lämnat i målet. Denna information talar dock för ståndpunkten att skall-kravet beträffande drivrutinerna inte är uppfyllt. Av intyget från Konica framgår att den drivrutin som stöds är ”PCL 5 (emulation)” Detta innebär att enheten inte levereras med drivrutin för PCL 5, utan att stödet för PCL 5 endast sker via en ”emulator”. En PCL 5 emulator är inte samma sak som en drivrutin för PCL 5. En emulator är hårdvara eller mjukvara avsedd för att efterlikna funktionen av annan hårdvara eller mjukvara. Eftersom de av Konica offererade produkterna inte erbjuder drivrutiner för PCL 5 är det inte möjligt att skriva ut med en PCL 5 drivrutin från datorn. Vidare kommer de offererade utskriftsenheterna inte att vara kompatibla med datasystem som endast stöder PCL 5. I vart fall kommer vissa väsentliga funktioner för utskrifter, såsom t.ex. hålslagning och häftning, inte att fungera tillsammans med drivrutinen PCL 5. Enligt principen om likabehandling får den upphandlande myndigheten inte efterge eller bortse från sådana skall-krav som uppställts i förfrågningsunderlaget. Detta gäller även om uppgiften om bristande uppfyllelse av skall-kraven blivit kända först i samband med överprövningsprocessen och oavsett om en anbudsgivare i sitt anbud har intygat att skall-kraven är uppfyllda. Uppgifterna som i detta mål framkommit om att Konicas anbud inte uppfyller samtliga skall-krav måste därför beaktas, oavsett vad kommunen tidigare haft för uppgifter och vad Konica har intygat i sitt anbud.

Karlskrona kommun, Räddningstjänsten i Östra Blekinge och stiftelsen Blekinge museum motsätter sig att förvaltningsrättens dom ändras och anför i huvudsak följande. Ricohs ordval emulation är en uppgift som inte återges i anbudet. Att ordet omtalas beror på ett dokument som inkommit efter det att anbudet inkommit och tilldelningsbeslutet meddelats aktörerna.

Kammarrätten har den 21 april 2011 beslutat att upphandlingen inte får avslutas innan något annat har beslutats av kammarrätten.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

En av huvudprinciperna enligt LOU är att anbud som inte uppfyller samtliga förfrågningsunderlagets obligatoriska krav, s.k. skall-krav, inte ska beaktas vid utvärderingen. Kraven måste således vara uppfyllda för att den upphandlande myndigheten ska kunna pröva anbudet.

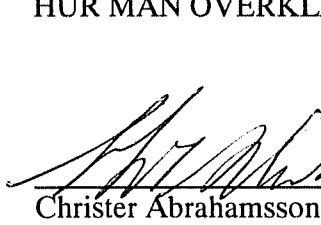
Konica har i sitt anbud angett att man uppfyller skall-kravet att offererade utskriftsenheter levereras med och stödjer drivrutiner för PCL 5 och 6. Sedan tilldelningsbeslut fattats har Ricoh påstått att Konicas skrivare inte uppfyller skall-kravet beträffande PCL 5 eftersom stödet för denna drivrutin endast sker via en "emulator". Som förklaring till begreppet emulator åberopar Konica en artikel från det webbaserade uppslagsverket Wikipedia.

De upphandlande myndigheterna har i förfrågningsunderlaget inte uppställt några särskilda krav på att anbudsgivaren ska visa att skall-krav beträffande drivrutiner är uppfyllt. Att vid utvärderingen ställa upp ett sådant krav skulle i sig kunna strida mot de grundläggande principerna i LOU (jfr Kammar-rätten i Stockholms dom den 15 oktober 2010 i mål nr 4583-10). Varken i LOU, i dess förarbeten eller i rättspraxis finns stöd för att en upphandlande myndighet skulle vara skyldig att kontrollera om uppgifterna som lämnats i ett anbud avseende de krav som ställs på det upphandlande föremålet är riktiga. Enligt kammarrättens mening kan en sådan kontrollskyldighet i vart

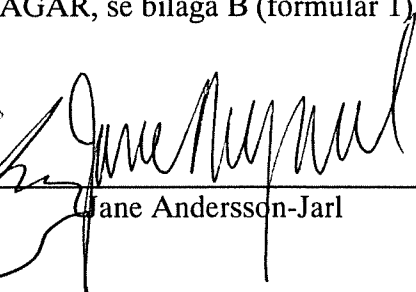
fall inte sträcka sig längre än att den upphandlande myndigheten jämför uppgifterna i anbudet med de obligatoriska krav som angetts i förfrågningsunderlaget (jfr Kammarrätten i Jönköpings dom den 10 juni 2011 i mål nr 981-11 och Kammarrätten i Göteborgs dom den 15 juli 2011 i mål nr 6417-6422-10).

Ricoh har inte visat att de upphandlande enheterna genom att utvärdera Konicas anbud har brutit mot LOU. Överklagandet ska därför avslås.

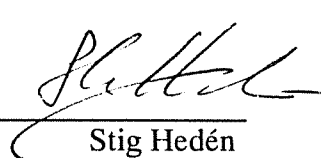
HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 1).

Christer Abrahamsson

Jane Andersson-Jarl

Stig Hedén
referent

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I VÄXJÖ**

Föredragande: Fredrik Weyde

DOM

2011-04-13

Meddelad i

Växjö

Mål nr

323-11

325-11

326-11

SÖKANDE

Ricoh Sverige AB, 556228-8851

Box 1536

171 29 Solna

Ombud: Advokat Carl Norén

c/o Eversheds Södermark Advokatbyrå AB

Box 14055

104 40 Stockholm

MOTPARTER

1. Karlskrona kommun Upphandlingsenheten

Serviceförvaltningen

371 83 Karlskrona

2. Räddningstjänsten i Östra Blekinge, 222000-1255

Borgmästaregatan 221

371 35 Karlskrona

3. Blekinge Museum

Borgmästaregatan 21

371 35 Karlskrona

Ombud för 1, 2 och 3: Per Mortensen

Karlskrona kommun, Upphandlingsenheten

Serviceförvaltningen

371 83 Karlskrona

SAKEN

Överprövning av upphandling enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU)

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan.

Förvaltningsrättens beslut den 31 januari 2011 ska inte längre gälla.

Dok.Id 25061

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 42	Kungsgatan 8	0470-868 00	0470-869 50	måndag – fredag
351 03 Växjö		E-post: forvaltningsrattenivaxjo@dom.se		08:00-16:30

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I VÄXJÖ****DOM**

Sida 2

323-11

325-11

326-11

YRKANDEN M.M.

Karlskrona kommun har genomfört en upphandling av kopiatorer och skrivare åt sig själv, Räddningstjänsten i Östra Blekinge och stiftelsen Blekinge museum. Upphandlingen har skett i form av ett öppet förfarande där det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet avsågs att antas. Upphandlingen har varit indelad i två delar, del 1 avsåg s.k. MFP-maskiner (multifunktionsprinter) och del 2 avsåg skrivare. Enligt tilldelningsbeslutet inkom fyra anbud på del 1 och Konica Minolta Business Solutions Sweden AB (nedan kallat Konica) tilldelades kontraktet. Anbudet från Ricoh Sverige AB (nedan kallat Ricoh) var det näst bästa anbudet.

Sedan Ricoh begärt överprövning av upphandlingen beslutade förvaltningsrätten den 31 januari 2011 att upphandlingen inte får avslutas innan något annat har beslutats.

Ricoh yrkar att förvaltningsrätten ska förordna att upphandling ska rättas på så sätt att anbudet från Konica inte beaktas vid utvärderingen.

Karlskrona kommun, Räddningstjänsten i Östra Blekinge och stiftelsen Blekinge museum anser att förvaltningsrätten ska avslå Ricohs yrkande.

Ricoh anför i huvudsak följande. I bilaga 4 till de upphandlande enheternas förfrågningsunderlag anges ett antal "generella krav för samtliga enheter". Bland dessa framgår bland annat att "Utskriftsenheterna skall levereras med och stödja drivrutiner för PCL 5 och 6". Detta är således ett ovillkorlig krav i upphandlingen. Konicas anbud uppfyller inte detta krav. Av utdrag ur bilaga 4 ur Konicas anbud framgår att Konica offererat följande "MFP Färg"-skrivare: Konica Minolta bizhub C452, Konica Minolta bizhub C280 och Konica Minolta bizhub C20. Av utdrag ur katalog med produktinformation från Konica "Support information for driver" framgår att

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I VÄXJÖ

DOM

Sida 3
323-11
325-11
326-11

ingen av de offererade utskriftsenheterna levereras med eller stödjer drivrutinen för PCL 5. För var och en av utskriftsenheterna anges under kolumnen "Printer Driver" att enheten stödjer drivrutinen för PCL 6. Om enheterna hade stött drivrutinen för PCL 5 skulle detta ha framgått av kolumnen "Printer Driver". Konica har i sitt anbud alltså offererat utskriftsenheter som inte levereras med eller stödjer drivrutiner för PCL 5. Av intyg från Konica framgår att stödet för PCL sker via en s.k. emulator, vilket inte är samma sak som en drivrutin för PCL 5. En emulator är hårdvara eller mjukvara avsedd för att efterlikna en funktion av annan hårdvara eller mjukvara, i detta fall en drivrutin för PCL 5. Eftersom de av Konica offererade produkterna inte erbjuder drivrutinen för PCL 5 är det inte möjligt att skriva ut med en PCL 5 drivrutin från datorn. Genom att stödet för drivrutinen PCL 5 sker via en emulator riskerar i vart fall väsentliga funktioner för utskrifter, såsom hålslagning och häftning, att inte fungera tillsammans med drivrutinen PCL 5. För att skall-kravet ska vara uppfyllt ska utskriftsenheterna levereras med en drivrutin för PCL 5 och inte en emulator som endast efterliknar funktionen av en drivrutin för PCL 5. Konicas anbud uppfyller därmed inte samtliga skall-krav i upphandlingen och borde rätteligen inte tillåtas vara med i utvärderingen. På grund av denna överträdelse har Ricoh lidit eller riskerar att lida skada. Vid en korrekt behandling av Konicas anbud skulle Ricoh ha lämnat det anbud som vid utvärderingen haft lägst pris och därmed skulle Ricoh ha vunnit anbudsutvärderingen. Det är uppenbart att Ricoh kommer att lida stor skada om upphandlingen avslutas genom att avtal ingås med en annan leverantör.

Karlskrona kommun, Räddningstjänsten i Östra Blekinge och stiftelsen Blekinge museum anför i huvudsak följande. Konica uppfyller de ställda kraven. Upphandlande myndigheter har inte i anbudet begärt att anbudsgivaren ska bifoga bevis som styrker att kraven uppfylls, men anbudsgivaren har trots detta bifogat produktfakta som styrker ställda krav. Konica har även i intyg bekräftat att offererade utskriftsenheter uppfyller ställda krav.

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I VÄXJÖ****DOM**Sida 4
323-11
325-11
326-11**SKÅLEN FÖR AVGÖRANDET**

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Av 16 kap. 5 § LOU följer att om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

Ricoh har gjort gällande att Konica inte uppfyller skall-kraven genom att produkten inte stöder drivrutiner för PCL 5, vilket bestrids av de upphandlande enheterna.

I förfrågningsunderlag under avsnittet "Generella krav, bilaga 4" uppställs krav på att den efterfrågade utrustningen bl.a. skall levereras med och stödja drivrutiner för PCL 5 och 6. I förfrågningsunderlaget anges inga krav på att anbudsgivarna ska inkomma med bevis på att kraven på varan uppfylls. Konica har emellertid intygat att de offererade enheterna levereras med och stödjer drivrutiner för PCL 5 och 6. Konica har även bifogat produktfakta som stödjer att enheterna uppfyller skall-kraven.

Konica har fört fram att deras offererade enheter stödjer "PCL 5 (emulation) as a page description language". Ricoh har hävdat att den ordalydelsen visar att det inte rör sig om stöd för en drivrutin i egentlig mening. Med hänsyn till de upphandlande myndigheternas inställning att skall-kraven är uppfyllda samt till den information Konica har lämnat i målet kan Ricoh

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I VÄXJÖ**

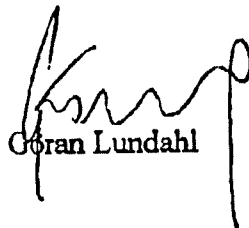
DOM

Sida 5
323-11
325-11
326-11

inte genom sitt påstående anses ha visat att anbudet från Konica inte uppfyller skall-kraven i förfrågningsunderlaget. Det finns därmed inte skäl att på de av Ricoh anförda grunderna utesluta Konica från utvärderingen.

Ansökan om överprövning ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (DV3109-1D-LOU)

Göran Lundahl

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande ska skriva till Högsta förvaltningsdomstolen. Skrivelsen ställs alltså till Högsta förvaltningsdomstolen *men ska skickas eller lämnas till kammarrätten*.

Överklagandet ska ha kommit in till kammarrätten *inom tre veckor* från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagande för det allmänna räknas dock från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar-, jul- eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Högsta förvaltningsdomstolen fordras att *prövningstillstånd* meddelas. Högsta förvaltningsdomstolen lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att talan prövas eller om det föreligger synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att grund för resning föreligger eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Högsta förvaltningsdomstolen varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska undertecknas av klaganden eller dennes ombud och ges in i original samt innehålla följande uppgifter;

1. den klagandes namn, personnummer/organisationsnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Högsta förvaltningsdomstolen
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen för detta
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.